

XII KONGRES OBYWATELSKI

PARTNERSKA I WSPÓLNA POLSKA

SZACUNEK- UCZCIWOŚĆ - WSPÓŁPRACA

Politechnika Warszawska, 28 października 2017 r.

– projekt programu –

11:00 – 12:30 SESJA PLENARNA ROZPOCZYNAJĄCA OBRADY:

**IDEA PARTNERSKIEJ I WSPÓLNEJ POLSKI – RÓŻNE POLA
PARTNERSTWA**

12:30 – 13:00 PRZERWA NA KAWĘ

13:00 – 15:15 SESJE TEMATYCZNE:

Sesja I. **MY POLACY** – KIM JESTEŚMY? JAKA JEST NASZA TOŻSAMOŚĆ? JAKI SENS POLSKOŚCI?

Sesja II. **EDUKACJA DO ROZUMIENIA SIEBIE I ŚWIATA**

Sesja III. **WIZJA POLSKI - 100 LAT PLUS. GŁOS MŁODYCH**

Sesja IV. **DRUGA TRANSFORMACJA POLSKIEJ GOSPODARKI – CO NAS CZEKA?**

Sesja V. **DLA KOGO I JAKIE PAŃSTWO?**

Sesja VI. **ROZWÓJ LOKALNY OPARTY NA PARTNERSTWIE**

Sesja VII. **WPŁYW REWOLUCJI CYFROWEJ NA DEMOKRACJĘ I SPOŁECZEŃSTWO**

Sesja VIII. **PARTNERSTWO EDUKACJI, NAUKI I BIZNESU DLA INTERDYSCYPLINARNOŚCI I SUKCESU „NA STYKU” - IDEA DWUPÓLKULOWEJ POLSKI**

Sesja IX. **POKAZ FILMU „CZY CZEKA NAS KONIEC?” I DYSKUSJA - PARTNERSTWO PRZYRODY I ROZWOJU GOSPODARCZEGO**

15:15 – 16:00 PRZERWA NA LUNCH

16:00 – 17:00 SESJA PLENARNA KOŃCZĄCA OBRADY:

PARTNERSTWO KULTURY WYSOKIEJ I POPULARNEJ NA RZECZ ROZWOJU ŚWIATA WARTOŚCI POLAKÓW

11:00 – 12:30 SESJA PLENARNA ROZPOCZYNAJĄCA OBRADY:

IDEA PARTNERSKIEJ I WSPÓLNEJ POLSKI – RÓŻNE POLA PARTNERSTWA

Wystąpienia wprowadzające:

1. dr **Jan Szomburg**, Prezes Zarządu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, inicjator Kongresu Obywatelskiego – *Partnerstwo wartości*
2. **Wanda Traczyk-Stawska**, łączniczka w Powstaniu Warszawskim, przewodnicząca Społecznego Komitetu ds. Cmentarza Powstańców Warszawy – *Od konfliktu, przez zrozumienie i przebaczenie do współpracy*
3. prof. **Andrzej Leder**, Instytut Filozofii i Socjologii PAN – *Dlaczego potrzebujemy partnerskiej Polski i jak ją budować?*
4. dr **Krzysztof Mazur**, Prezes Klubu Jagiellońskiego – *Idea partnerskiego państwa*

Wyzwanie partnerstwa w różnych sferach życia:

1. prof. **Krzysztof Jażdżewski**, Centrum Nowych Technologii UW, Laureat „Biznesowego Oskara” za opracowanie unikalnej metodologii testów genetycznych oceniających ryzyko zachorowania na raka – *Partnerstwo na rzecz wczesnego wykrywania raka w Polsce*
2. **Agnieszka Wojciechowska**, kapitan straży pożarnej, mistrzyni i rekordzistka świata World Police and Fire Games – *Partnerstwo w zespole*
3. dr **Aleksandra Przegalińska-Skierkowska**, filozof, wykładowca Katedry Zarządzania Międzynarodowego w Akademii Leona Koźmińskiego – *Automatyzacja jako społeczna szansa i wspólne wyzwanie*
4. **Ewa Kipta**, Wiceprezes Stowarzyszenia Forum Rewitalizacji, *Partnerstwo na rzecz przestrzeni*
5. **Aleksander Doba**, podróżnik, zdobywca, pierwszy człowiek, który 3-krotnie przepłynął samotnie kajakiem Atlantyk – *Poczucie własnej wartości i pozytywne nastawienie warunkiem dobrego partnerstwa przy realizacji dużych projektów*

Sesja I. **MY POLACY** – KIM JESTEŚMY? JAKA JEST NASZA TOŻSAMOŚĆ? JAKI SENS POLSKOŚCI?

- 1) Czy tożsamość narodowa jest dzisiaj ważna? Jakie są trzy **najważniejsze cechy naszej narodowej tożsamości**? Czy nasza tożsamość jest spójna i funkcjonalna?
- 2) Czy jako Polacy mamy **zaniżoną samoocenę** (zbyt niskie poczucie własnej wartości)? Jak w tym kontekście rozumieć nasze narodowe aspiracje?
- 3) Czy potrzebujemy **terapii tożsamościowej**? Jakie mogłyby być jej metody?
- 4) Jakiej tożsamości potrzebujemy w świetle **wyzwań XXI wieku** (przyszłości)? Czy w zglobalizowanym świecie obecny kształt polskiej tożsamości i jej źródła to raczej szansa, czy obciążenie?

Moderator: **Jan Maciejewski**, „Rzeczpospolita” – Plus Minus

Wprowadzenie diagnostyczne:

- prof. **Krzysztof Koseła**, dziekan Wydziału Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego – *W świetle badań socjologicznych*
- dr **Adam Leszczyński**, Instytut Studiów Politycznych PAN – *W świetle analiz tekstów*

Paneliści:

- prof. **Krzysztof Koehler**, Zastępca Dyrektora ds. programowych, Instytut Książki, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- prof. **Jacek Raciborski**, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego
- dr **Paweł Kubicki**, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych, Uniwersytet Jagielloński
- prof. **Izabella Bukraba-Rylska**, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN

Sesja II. **EDUKACJA DO ROZUMIENIA SIEBIE I ŚWIATA**

- 1) Jak uczyć **rozumienia siebie** i bycia nie tylko odbiorcą rzeczywistości, ale również jej **kreatorem**?
- 2) Jaka edukacja i jakie wychowanie wobec wyzwań współczesnego świata? Jakie doświadczenia edukacyjne ośmielają do formułowania własnych opinii, **krytycznego myślenia** i podjęcia działań w realnym życiu?
- 3) Co powinno być **nadrzędnym celem edukacji** – przekazywanie wiedzy i narzędzi rozumienia świata; inspirowanie do działania i innowacyjności; wychowywanie do współpracy i działań prospołecznych czy uczenie rozpoznania samego siebie – własnych emocji, predyspozycji i odkrywania zainteresowań? Z czym polski system edukacji ma największy problem?
- 4) Jakie miejsce w systemie edukacji powinna zajmować **szkoła**? Jak na proces kształtowania młodego pokolenia będzie wpływać **edukacja pozaszkolna**, świat wirtualny i media?

Moderator: **Zofia Dzik**, Prezes Zarządu, Fundacja Humanites

Otwarcie debaty: **Agata Kornhauser-Duda***, Pierwsza Dama RP

Wystąpienie wprowadzające: prof. dr. hab. **Andrzej Zybała**, Szkoła Główna Handlowa, *Polska kultura umysłowa – skąd się wzięła i co ją cechuje?*

Paneliści:

- prof. dr. hab. **Jan Fazlagić**, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, *Jak edukować do innowacyjnego myślenia?*
- **Wojciech Eichelberger**, psycholog, psychoterapeuta, *Zacznijmy od poznania siebie*
- kpt. **Krzysztof Baranowski**, Szkoła pod Żaglami, *Jak edukować do współpracy i partnerstwa?*
- **Janusz Wardak**, niezależny doradca edukacyjny, *Wyzwanie wychowania do nieznanego. Jakie rodzicielstwo?*
- dr **Joanna Stocka**, dyrektor XXI LO im. H. Kołłątaja w Warszawie, *Jakie miejsce szkoły w rzeczywistości XXI wieku?*

Odniesienie do dyskusji: **Agata Kornhauser-Duda***, Pierwsza Dama RP

Sesja III. WIZJA POLSKI - 100 LAT PLUS. GŁOS MŁODYCH

- 1) Jak powinna wyglądać Niepodległa w następnym stuleciu? Jakie są **marzenia, aspiracje i dążenia młodego pokolenia** Polaków?
- 2) Co **najdotkliwiej „uwiera” młode pokolenie** w obecnej rzeczywistości? Co decyduje o tym, że Polacy wyjeżdżają z kraju? Jakie wnioski powinniśmy wyciągnąć z najnowszej historii aby za kilkadziesiąt lat Polska była dobrym miejscem do życia i pracy?
- 3) Jaki jest zestaw determinant, które zadecydują o przyszłym sukcesie lub porażce w **globalnej konkurencji państw**?
- 4) Jakie są dla Polski najistotniejsze zagrożenia związane z **destabilizacją światowego systemu bezpieczeństwa**, migracjami i przemianami globalnymi? Jak przekuć je w naszą narodową szansę?

Moderator: **Jarosław Sroka**, Członek Zarządu Kulczyk Holding, były redaktor naczelny „Dziennika Gazety Prawnej” i „Pulsu Biznesu”

Paneliści:

- **Grzegorz Lewicki**, Pressje
- **Łukasz Maślanka**, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Nowe Peryferie
- dr **Marta Anacka**, Zastępca Dyrektora, Ośrodek Badań nad Migracjami UW
- **Sebastian Stodolak**, Dziennik Gazeta Prawna, Obserwator Finansowy

Dyskusja z udziałem sali

Odniesienie do dyskusji:

- **Katarzyna Zawodna**, Prezes Skanska CDE
- **Sławomir S. Sikora**, Prezes Zarządu Citi Handlowy

Sesja IV. DRUGA TRANSFORMACJA POLSKIEJ GOSPODARKI – CO NAS CZEKA?

- 1) Na czym ma polegać druga transformacja? Jakie będą jej kluczowe elementy i kto będzie podlegał temu procesowi? Czego potrzebuje **polska gospodarka**?
- 2) Jaka **mentalność dla rozwoju**? Dlaczego potrzebujemy przejścia od podejścia transakcyjnego do partnerstwa biznesowego?
- 3) Jaka może być **nowa rola korporacji międzynarodowych** obecnych w Polsce?
- 4) Jak **automatyzacja i robotyzacja** przeddefiniują dzisiejszą działalność przedsiębiorstw oraz procesy zachodzących w polskiej gospodarce?

Moderator i wystąpienie wprowadzające:

- **Luk Palmen**, Prezes Zarządu, InnoCo - *Dlaczego potrzebujemy drugiej transformacji polskich przedsiębiorstw i na czym powinna ona polegać?*

Paneliści:

- **Bogdan Rogala**, Prezes Zarządu, Philips, Lighting Poland – *Jaka mentalność dla rozwoju? Od podejścia transakcyjnego do partnerstwa biznesowego*
- dr **Adam Czyżewski**, Główny Ekonomista PKN ORLEN – *Rola dużych polskich koncernów w tworzeniu warunków rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw*
- **Witold Radwański**, Prezes Zarządu, Krokus Private Equity – *Priorytety rozwoju – scale-up czy start-up?*
- **Mariusz Golec***, Prezes Zarządu, Wielton – *Nabieranie „masy” i ekspansja zagraniczna – jak to się robi w praktyce?*
- **Patryk Smok**, Prezes Zarządu, Control Solutions – *Korporacje międzynarodowe źródłem nowoczesnych polskich firm?*
- **Jan Filip Staniłko**, Zastępca Dyrektora Departamentu Innowacji, Ministerstwo Rozwoju – *Polska 4.0 – gdy maszyny zastąpią człowieka?*

Odniesienie do dyskusji:

- **Mariusz Haładyj**, Podsekretarz Stanu odpowiedzialny na politykę regulacyjną, Ministerstwo Rozwoju

Sesja V. DLA KOGO I JAKIE PAŃSTWO?

- 1) **Polska państwowość – lekcje z historii.** Jakie przestrogi i inspiracje powinniśmy czerpać z dotychczasowych doświadczeń?
- 2) **Państwo strategiczne czy państwo partnerskie** – czego bardziej potrzebujemy wobec współczesnych wyzwań?
- 3) Jakie państwo może zapewnić nam **równość szans i inkluzywny rozwój** (włączający wszystkich)?
- 4) Dlaczego **zasada „rozliczalności”** jest kluczowa dla budowy sprawnego państwa?

Moderator: dr **Renata Mieñkowska-Norkiene**, Uniwersytet Warszawski

Paneliści:

- dr **Andrzej Krajewski**, historyk i publicysta – *Jakie państwo najlepiej posłuży Polsce? – wnioski z naszej historii*
- **Bartłomiej Radziejewski**, Nowa Konfederacja – *Jakie państwo dla inkluzywnego rozwoju?*
- prof. **Maciej Kisilowski**, Central European University w Budapeszcie – *Jak zrealizować w Polsce ideę państwa strategicznego?*
- **Jan Jakub Wygnański**, Prezes Zarządu Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” – *Jakie korzyści z państwa partnerskiego dla rozwoju proinnowacyjnego?*
- dr **Paweł Dobrowolski**, Instytut Sobieskiego – *Rozliczalność kluczem do sprawności (efektywności) każdego państwa*

Odniesienie się do dyskusji: **Michał Szuñdrzyñski***, Zastępcza redaktora naczelnego, „Rzeczpospolita”

Sesja VI. **ROZWÓJ LOKALNY OPARTY NA PARTNERSTWIE**

- 1) Jak budować **podmiotowość w relacjach lokalnych partnerów**? Jak prawidłowo rozpoznać specyfikę miejsca, zrozumieć lęki, doświadczenia i pragnienia lokalnej wspólnoty?
- 2) Dlaczego wydobywanie **zbiorowej mądrości** jest szczególnie ważne w lokalnych wspólnotach?
- 3) Jak budować **warunki sprzyjające lokalnemu partnerstwu** samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych oraz aktywnych mieszkańców?
- 4) Jaki **model partnerstwa pionowego**? Jak administracja centralna może wpływać na dynamikę rozwoju lokalnego?

Podczas sesji nastąpi **prezentacja raportu „Rozwijamy skrzydła Polski lokalnej”**, który stanowi podsumowanie trzyletniej edycji projektu debat lokalnych realizowanych we współpracy z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Organizatorom debat lokalnych **podziękowania** wręczy: w imieniu pana Andrzeja Dudy, prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej pan **Wojciech Kolarski***, Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP.

Moderator: **Jacek Królikowski**, Prezes Zarządu Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

Wystąpienia wprowadzające:

- **Marcin Skrzypek**, działacz społeczno-kulturalny w Lublinie, TNN Ośrodek Brama Grodzka – *Jak wyzwolić mądrość roju?*
- **Artur Celiński**, Res Publica, *Poziome i pionowe partnerstwo na rzecz rozwoju Polski lokalnej*
- **Grzegorz Molewski**, koordynator Kina za Rogiem, *Partnerstwo zaczyna się od zrozumienia lokalnej specyfiki*

Głosy praktyków:

- **Grażyna Szafraniak**, Dyrektor Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Barcin im. Jakuba Wojciechowskiego
- **Małgorzata Dąbrowska**, sołtyśka wsi Konary, liderka, członkini Lokalnego Partnerstwa PAFW zawiązanego wokół projektu "Jabłkowa Warka - Owoc naszej Pasji"
- **Komendant OSP**

Odniesienie do dyskusji:

- **Wojciech Kaczmarczyk***, Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Sesja VII. WPŁYW REWOLUCJI CYFROWEJ NA DEMOKRACJĘ I SPOŁECZEŃSTWO

- 1) Jak rewolucja cyfrowa wpłynie na funkcjonowanie społeczeństw? Czy **globalne relacje**, możliwe dzięki nowym technologiom, pozwolą nam stać się bardziej otwartymi i kooperującymi ludźmi? Czy kolejne wynalazki spowodują erozję dotychczasowych relacji społecznych?
- 2) Czy nowe realia sprawią, że staniemy się lepszymi obywatelami? Czy wolny czas, który zyskamy dzięki **robotyzacji** przeznaczymy na rozwój pasji, wolontariat i zaangażowanie publiczne?
- 3) Kogo najbardziej dotknie **bezrobocie technologiczne**? Jakie prawa powinny rządzić światem, w którym różne czynności obok ludzi będą wykonywały także **boty lub roboty**?
- 4) Czy **automatyzacja produkcji** i **sztuczna inteligencja** będą służyć ludziom, czy koncentracji bogactwa i władzy? Czy powinniśmy się obawiać, że staniemy się niewolnikami maszyn lub algorytmów, czy może należy mieć nadzieję, że zdobędziemy więcej wolności i staniemy się bardziej podmiotowi?
- 5) Jak odpowiedzieć na niepokojące zjawiska, które widzimy już dziś - wzrost atomizacji w społeczeństwie, agresję w sieci, brak zainteresowania sprawami publicznymi, konsumpcjonizm... Czy to symptomy nowego potężnego kryzysu społecznego i świadectwo naszej **niewolniczej zależności od świata cyfrowego**?

Moderator: **Katarzyna Szymielewicz**, Prezes Fundacji Panoptykon

Paneliści:

- prof. **Andrzej Zybertowicz**, doradca społeczny prezydenta RP Andrzeja Dudy
- dr **Aleksandra Przegalińska-Skierkowska**, filozof, wykładowca Katedry Zarządzania Międzynarodowego w Akademii Leona Koźmińskiego
- **Edwin Bendyk**, „Polityka”, Ośrodek Badań nad Przyszłością Collegium Civitas
- dr **Krzysztof Mazur**, Prezes Klubu Jagiellońskiego

Odniesienie do dyskusji:

- **Maciej Grabski***, Prezes Olivia Business Centre

Sesja VIII. PARTNERSTWO EDUKACJI, NAUKI I BIZNESU DLA INTERDYSCYPLINARNOŚCI I SUKCESU „NA STYKU” - IDEA DWUPÓŁKULOWEJ POLSKI

- 1) Dlaczego **zdolność do integracji** różnych dziedzin, technologii i kompetencji jest dziś drogą do budowy długofalowej konkurencyjności kraju?
- 2) Jaki potencjał interdyscyplinarności zawiera **projekt Ustawy 2.0**?
- 3) Jakie **warunki mentalno-kulturowe**, kompetencyjne, regulacyjne i organizacyjne trzeba stworzyć, aby koegzystowały ze sobą osie specjalizacyjne i interdyscyplinarne?
- 4) Co konkretnie mogą zrobić uczelnie, dysponenci funduszy i władze akredytacyjne, aby **sprzyjać rozwojowi „na styku”**?

WYSTĄPIENIA WPROWADZAJĄCE:

- dr **Jan Szomburg**, Prezes Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową – *Idea dwupółkulowej Polski – strategia na rzecz budowania długofalowej konkurencyjności kraju*
- prof. **Jerzy Axer**, Dyrektor Kolegium Artes Liberales, UW – *Interdyscyplinarność jako droga do rozwoju uniwersytetów i Polski*

JAK WYKORZYSTAĆ USTAWĘ 2.0 DLA ROZWOJU EDUKACJI I BADAŃ INTERDYSCYPLINARNYCH NA UCZELNIACH?

- prof. **Jan Szmidt**, Rektor Politechniki Warszawskiej
- prof. **Marcin Pałys**, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego

PRZYKŁADY PRAKTYCZNE:

- prof. **Krzysztof Jażdżewski**, Centrum Nowych Technologii Uniwersytetu Warszawskiego
- prof. **Mirosław Filiciak**, Dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych, Uniwersytet SWPS
- dr **Monika Woźniak**, Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego

JAK FINANSOWAĆ BADANIA INTERDYSCYPLINARNE?

- prof. **Zbigniew Błocki**, Dyrektor Narodowego Centrum Nauki
- prof. **Aleksander M. Nawrat**, Zastępca Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
- prof. **Maciej Żylicz**, Prezes Zarządu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej

DYSKUSJA

ODNIESIENIE DO DYSKUSJI:

- dr **Piotr Dardziński**, Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

**Sesja IX. POKAZ FILMU „CZY CZEKA NAS KONIEC?” I DYSKUSJA - PARTNERSTWO
PRZYRODY I ROZWOJU GOSPODARCZEGO**

Projekcja filmu *Czy czeka nas koniec?* (reż. Fisher Stevens, 95 min)

Wprowadzenie do dyskusji:

- dr **Wojciech Szymalski**, Prezes, Instytut na rzecz Ekorozwoju

Dyskusja

16:00 – 17:00 SESJA PLENARNA KOŃCZĄCA OBRADY:

**PARTNERSTWO KULTURY WYSOKIEJ I POPULARNEJ NA RZECZ ROZWOJU ŚWIATA
WARTOŚCI POLAKÓW**

Moderator – dr hab. **Małgorzata Bogunia – Borowska**, Uniwersytet Jagielloński,
Członek Rady Programowej Kongresu Obywatelskiego

Paneliści:

- prof. **Tomasz Szlendak**, Dyrektor Instytutu Socjologii UMK w Toruniu - *Diagnoza uczestnictwa Polaków w kulturze w oparciu o badania socjologiczne*
- **Krzysztof Zanussi**, reżyser – *Rola kultury wysokiej z perspektywy cywilizacyjnej i narodowej*
- **Ilona Łepkowska**, scenarzystka – *Rola kultury popularnej w budowaniu świata wartości Polaków*
- dr hab. **Rafał Wiśniewski**, prof. UKSW, Dyrektor Narodowego Centrum Kultury – *Partnerstwo kultury wysokiej i popularnej*

SŁOWO NA ZAKOŃCZENIE KONGRESU:

- dr **Jan Szomburg**, Prezes Zarządu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, inicjator Kongresu Obywatelskiego